ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

OBDOBÍ: 2026-2030

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín

T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz

www.spszl.cz

IČ organizace:	00559482
Název organizace:	Střední průmyslová škola Zlín
Ředitel (Statutární zástupce):	Ing. Aleš Skopalík, Ph.D.
Adresa:	třída Tomáše Bati 4187, Zlín 760 01
Zřizovatel:	Zlínský kraj
Zodpovědná osoba:	Ing. Aleš Skopalík, Ph.D.
Předkladatel:	Ing. Eva Ivanišová
Realizační tým:	Ing. Eva Ivanišová, školní metodička prevence Ing. Věra Plšková, výchovná poradkyně Mgr. Blanka Holešová, výchovná poradkyně pedagogové školy

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz

Obsah

ÚVOD 4
Rizikové chování (RCH) 4
Formy rizikového chování 4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5
Popis současného stavu problematiky 5
VYMEZENÍ POJMŮ 6
Charakteristika primární prevence 6
Systém organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků 7
Hlavní funkce strategie prevence 7
REALIZACE, PODMÍNKY A CÍLE STRATEGIE PREVENCE 7
Školní metodik prevence 8
Třídní učitel 8
Pedagogičtí pracovníci 9
Vymezení cílové skupiny 9
Dlouhodobé cíle strategie prevence: 9
Střednědobé a krátkodobé cíle: 9
ZÁVĚR 10

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz

ÚVOD

Rizikové chování (RCH)

Pod pojmem rizikové chování rozumíme takové vzorce chování, v jejichž důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince i pro společnost. Za prevenci rizikového chování (někdy se též používá místo pojmu "rizikové chování“ ne úplně přesný pojem „sociálně patologické jevy“) můžeme považovat jakékoliv druhy výchovných, vzdělávacích, zdravotních, sociálních a jiných intervencí, které směřují k předcházení vzniku rizikového chování, zamezují jeho eskalaci, zmírňují dopady a projevy rizikového chování, případně řeší jeho důsledky.

Formy rizikového chování

Základní formy rizikového chování jsou uvedeny v Metodickém doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení.

Základní formy rizikového chování:

a) záškoláctví,

b) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí,

vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie

c) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů

d) spektrum poruch příjmu potravy

e) negativní působení sekt,

f) sexuální rizikové chování

g) závislostní chování, užívání různých typů návykových látek, netolismus, gambling

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola Zlín je škola s dlouholetou tradicí ve výchově a vzdělávání. Škola má čtyři obory technického zaměření: strojírenství, stavebnictví, elektrotechnika a technické lyceum. K 30. září 2024 evidovala škola 877 žáků ve 32 třídách. V oboru strojírenství studovalo 231 žáků, v oboru elektrotechnika 219 žáků, v oboru technické lyceum 215 žáků a v oboru stavebnictví 212 žáků (údaje jsou platné k datu 30. září 2024).

Ubytování žáků je možné v Domově mládeže při SPŠP-COP Zlín. Žákům je k dispozici bufet a školní jídelna. Do nabídky volnočasových aktivit patří celá řada sportovních i vzdělávacích kroužků a služby informačního centra s knihovnou. Škola pořádá již od roku 1998 pravidelné výměnné pobyty s partnerskou školou podobného zaměření v Belgii. Žáci mají možnost se účastnit programu Erasmus+ na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě. Pro sportovní vyžití studentů slouží sportovní hala, posilovna a atletický stadion. Součástí výuky jsou lyžařské (v ČR i v zahraničí), vodácké, turistické a cyklistické kurzy.

Pro všechny žáky 1. ročníků pořádáme adaptační kurzy v průběhu měsíce září. Lyžařské výcvikové kurzy jsou zařazeny do školních vzdělávacích programů a tvoří nedílnou součást vyučování ve 2 ročníku studia. V současné době jezdíme do lyžařského střediska Karlov v Jeseníkách.

Pro 3. ročníky SPŠ Zlín realizuje každoročně v měsíci dubnu (již od roku 1998) vzájemné výměny žáků se střední školou obdobného zaměření v Belgii. Vzájemná spolupráce, která je založena na pobytech žáků v partnerských školách s ubytováním v rodinách, vede ke zdokonalení jazykových i odborných dovedností. Na konci školního roku organizujeme sportovní vyžití našich žáků ve formě vodáckých, nyní nově turistických a cyklistických kurzů. Pro žáky 4. ročníku probíhají v měsících září a říjen poznávací a kulturní výlety jednotlivých tříd do Prahy. Poslední akcí je pro mnohé žáky výběrový lyžařský kurz, který škola pořádá obvykle během prosince v lyžařském středisku Schladming v Rakousku. Mezi další akce, kterými škola doplňuje výukový proces, patří pravidelné předvánoční výlety do Vídně, školní liga ve fotbalu, floorbalu, turnaj smíšených družstev ve volejbalu a další.

Popis současného stavu problematiky

Ve škole se nám daří udržovat nízký výskyt rizikového chování. Snažíme se poskytnout žákům širokou nabídku školních i volnočasových aktivit sportovních, kulturních i odborných jako

smysluplnou prevenci rizikového chování. Prevence rizikového chování a výchova k zdravému životnímu stylu se z organizačního hlediska dotýká nejen metodika prevence, případně výchovného poradce, ale i všech pedagogických pracovníků, zejména třídních učitelů. Na klimatu tříd pracujeme systematicky v třídnických hodinách. Třídní učitelé pravidelně seznamují studenty s aktuálními událostmi školy a průběžně řeší vzniklé problémy. Vyučující jednotlivých předmětů zařazují problematiku prevence rizikového chování do vhodných témat svých předmětů. Metodička prevence také úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi.

VYMEZENÍ POJMŮ

Charakteristika primární prevence

- veškerá činnost směřující ke snaze zabránit výskytu rizikového chovaní
- snaha minimalizovat škody způsobené výskytem tohoto chovaní
- výchova žáku ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a zachování integrity osobnosti

Specifická primární prevence

Aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

a) všeobecnou prevenci, která je zaměřena na širší populaci, aniž by byl dříve zjišťován rozsah problému nebo rizika,

b) selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,

c) indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Nespecifická primární prevence

Veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Tento typ prevence je významný v kontextu aplikace různých efektivních a vyhodnotitelných specifických programů.

Systém organizace a řízení primární prevence rizikového chování u žáků

- MŠMT
- Krajský úřad
- Krajský školský koordinátor prevence
- Metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně
- Ředitel školy
- Školní metodik prevence
- Třídní učitel

Hlavní funkce strategie prevence

- stanovit základní rámec primární prevence rizikového chování u žáků na období 2026-2030
- stanovit hlavní cíle a priority rozvoje v politice primární prevence rizikového chování u žáků na období 2026-2030
- informovat laickou veřejnost o cílech a prioritách primární prevence rizikového chování žáků
- školní preventivní strategie vychází z národní Strategie prevence rizikového chování

REALIZACE, PODMÍNKY A CÍLE STRATEGIE PREVENCE

- na tvorbě a realizaci školní preventivní strategie se podílí všichni pedagogové školy

- školní preventivní strategie slouží jako podklad pro zpracování preventivního programu

- cílem strategie je snaha o vytvoření takových podmínek, ve kterých má žák možnost pracovat na svém rozvoji osobnosti

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz

- cílem je vytvoření prostředí, ve kterém žák bude mít dostatečné množství informací umožňující mu lépe a zodpovědněji se rozhodovat a orientovat ve světě kolem něj a vytvořit prostředí, ve kterém bude vědět, kde a jak žádat o pomoc

- cílem je posilování žákova sebevědomí, sebeúcty a zodpovědnosti, které mu mohou pomoci při setkání s rizikovým chováním a které mu mohou ulehčit boj s nimi

- zvýšená pozornost bude věnována jevům signalizujícím možný výskyt záškoláctví, šikany a zneužívání návykových látek

- cílem je podporování ekologické aktivity

- řádné a včasné omlouvání absence sledují třídní učitelé, průběžnou evidenci neomluvených hodin vede výchovný poradce, který také kontaktuje dle potřeby příslušný odbor sociálně právní ochrany dětí

- škola úzce spolupracuje s odborníky a specializovanými institucemi v oblasti prevence a následného řešení sociálně patologických jevů, např. s odbornými lékaři, psychology, psychiatry, Policií ČR, Městskou policií, Odborem sociálně právní ochrany dětí

- školní metodik prevence si vede záznamy z jednání s žáky i jejich zákonnými zástupci, která potom slouží jako podklad pro případná další šetření a vyhodnocování

Školní metodik prevence

- koordinuje a dohlíží na plnění školní preventivní strategie

- vypracovává PP pro daný školní rok, který vychází z dlouhodobé strategie

- úzce spolupracuje pedagogy při řešení aktuálních problémů a společně vedou agendu s tím související

Třídní učitel

- snaží se získat důvěru své třídy (žáci s ním mohou řešit své problémy)

- organizuje třídnické hodiny, rozvíjí pozitivní interakci mezi žáky a sleduje vztahy ve třídě

- motivuje a vytváří vnitřní pravidla třídy, která jsou v souladu se školním řádem

- důsledně dohlíží na dodržování pravidel a školního řádu

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz

- sleduje absenci, chování a projevy žáků (důraz na prevenci záškoláctví a šikany)

- spolupracuje s rodinou (zjišťuje specifika rodiny a z toho vyplývající možná rizika)

- spolupracuje s dalšími vyučujícími, školním metodikem prevence

- podílí se na realizaci preventivních programů, diagnostiky třídy

Pedagogičtí pracovníci

- při svém působení na žáky zohledňují školní preventivní strategii

- spolupracují se školním metodikem prevence a třídním učitelem

- je-li to možné, začleňují primární prevenci do svých hodin – projekty zaměřené na primární prevenci a posílení kompetencí občanských, komunikativních, sociálních a personálních (posilování sociálních

dovedností, komunikace, klima třídy, respektování odlišností apod.)

Vymezení cílové skupiny

Strategie školy je zaměřena na všechny žáky školy. Na začátku každého školního roku je třeba se více zaměřit na nově příchozí žáky a pomoci jim s přechodem na jinou školu. Především třídní učitelé by se měli věnovat práci s novými žáky a ve svých třídách nastartovat tvorbu pozitivního sociálního

klimatu.

Dlouhodobé cíle strategie prevence:

1) Výchova ke zdravému životnímu stylu
2) Budování dobrých vztahů ve třídních kolektivech a předcházení tak šikaně
3) Udržení dobrého klimatu ve škole, zlepšení úrovně společenského chování
4) Výchova ke smysluplnému trávení volného času
5) Posilování komunikačních dovedností žáků

Střednědobé a krátkodobé cíle:

a. předcházení záškoláctví

b. průběžná prevence digitální závislosti, drogové problematiky, sebepoškozování, hazardu a nočního života
c. nabízení širokého spektra aktivit školy, do kterých se mohou žáci zapojit
d. informovanost o sexuálně přenosných chorobách a AIDS a o rizicích alkoholismu

ZÁVĚR

Školní strategie prevence je základním dokumentem prevence rizikového chování. Účastní se ho všichni zaměstnanci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci), žáci, rodiče a externí odborníci. V rámci školní strategie prevence rizikového chování je nutné kombinovat poskytování informací z oblasti prevence rizikového chování a výcvik v sociálních dovednostech, preferovat přístupy zaměřené do oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení. Naše preventivní aktivity na sebe navazují, jsou

kontinuální a komplexní, preferujeme interaktivní programy v menších skupinách jednotlivých tříd. Program bere zřetel na věk a osobní charakteristiky jedinců a na vytváření dobrého klimatu v každé třídě, a tím i celé škole.

Preventivní program a jím nastavené aktivity budou mít smysl jedině tehdy, když všichni zúčastnění budou vidět smysluplnost svého konání. A o to se naše škola intenzivně snaží.

třída Tomáše Bati 4187
760 01 Zlín
T: 577 005 311
E: skola@spszl.cz
www.spszl.cz